

BRATISLAVSKÝ

S A M O S P R Á V N Y

11 | 2021

kraj

Nový cyklomost
*už spája oba brehy
riecky Morava*

Kraj bude mať
**nového autobusového
dopravcu**

Juraj
Droba

predseda Bratislavského
samosprávneho kraja

Chudobný bohatý región

Štatistiky bývajú neraz zradné. V nejednom prípade dokážu realitu skresliť. Lenže pre Bratislavský kraj je interpretácia čísel životne dôležitá. Európska komisia bola doteraz presvedčená, že Bratislavský kraj je bohatý, lebo podľa štatistických údajov mu patrí 13. miesto v HDP na obyvateľa spomedzi všetkých regiónov EÚ.

Ako je to možné? Do úvahy sa totiž berie celý hrubý domáci produkt (HDP) vytvorený v našom regióne. Spočíta sa všetko bohatstvo, ktoré vyprodukuje automobilový, chemický, elektrotechnický či potravinársky priemysel sídliači na území kraja. Vráťane obchodu, zdravotníctva, služieb či verejnej správy. A toto číslo sa potom vydelením cenami spotrebiteľského koša. Nie však bratislavskými, ale celoslovenskými. V podstate si v Bruseli myslia, že si z bratislavských platov kupujeme byty za ceny ako na Liptove.

A tak v Bruseli pravidelne počúvame, že v Bratislavskom kraji eurofondy nepotrebujeme, lebo my si to vlastne vieme zaplatiť z vlastných zdrojov. A vôbec nezáleží na tom, že väčšinu prostriedkov na základe solidarity posielame do iných krajov a že máme oveľa vyššie životné náklady. Eurofondy potom putujú do menej rozvinutých regiónov. Skrátka, chudobný kraj dostane väčší kus koláča, bohatý menší.

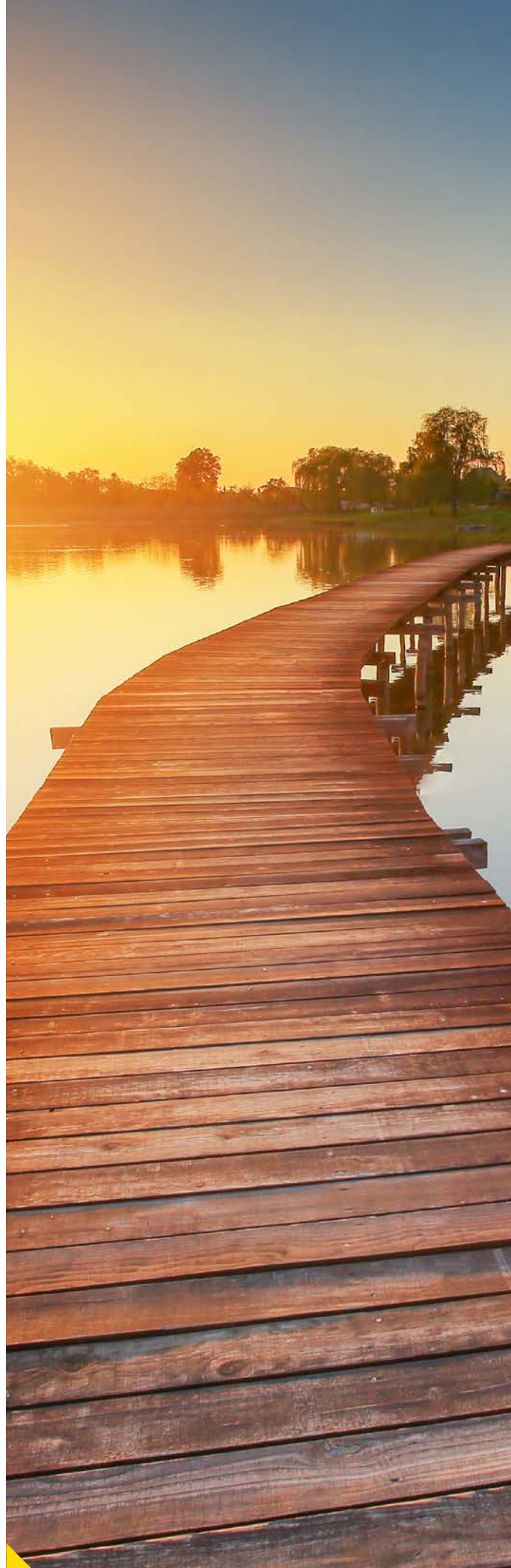
Bruselskí úradníci doteraz nevnímali, že Bratislavský kraj je síce štatisticky bohatý, ale realita je iná. Ročne sa k nám prisťahuje 8-tisíc nových obyvateľov a tí vytvoria neuveriteľný tlak na verejnú infraštruktúru. Premávka je prehustená, preto potrebujeme posilniť kolajovú dopravu, nakupovať nové vozidlá verejnej dopravy či budovať nové cyklotrasy. Chýbajú miesta v škôlkach a školách. Sme kraj s najrýchlejším trendom starnutia a musíme investovať do zdravotníctva a sociálnych služieb. Zmena klímy zase zvyšuje letné horúčavy a prináša záplavy. Musíme preto riešiť zadržiavanie vody na území a zvýšiť podiel zelene.

Európska komisia sa dosiaľ zaujíkala najmä o čísla, konkrétne o HDP. A ten z nás pred pár rokmi urobil dokonca bohatšie miesto ako Viedeň či Praha. Našou úlohou je Bruselu ukázať, že prepočty neodrážajú realitu.

Len pred pár dňami som v bruselskom Výbore regiónov predniesol stanovisko, ktorého cieľom je zapájanie samospráv do prípravy nového programového obdobia. Prešlo. Budeme tak sedieť za stolom, pri ktorom sa bude pripravovať nové programové obdobie.

Viem, že eurofondy sú pre väčšinu z vás abstraktný pojem. No za ne získame zrekonštruované cesty, nové obchvaty, električkové trate, prestupné terminály, školy a škôlky či zdravšie ovzdušie. Budeme mať kvalitnejšiu zdravotnú a sociálnu starostlivosť aj obnovené pamiatky. Skrátka, vďaka tomu všetkému sa nám v kraji bude žiť lepšie. My na župe na tom makáme.

Juraj Droba

V dohľadnej dobe by sme sa mali dočkať rekonštrukcie Bobrej hrádze
Foto: Adam a Matej Kováčovci

- 1** **Editoriál**
- 3** *Okom poslanca*
- 4** **Nový cyklomost už spája oba brehy rieky Morava**
- 5 – 6** *Novinky z kraja*
- 7 – 8** **Bratislavský kraj bude mať nového autobusového dopravcu**
- 9** *Otvorili sme nové očkovacie miesto v Auparku*
- 10** **Stredné školy sa predstavili na Dni župných škôl**
Našich študentov podporili aj Miro Šatan a bratia Hochschornerovci
- 11** **Župa udelila ocenenia v sociálnej oblasti za rok 2021**
- 12** *Spoznajte Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača*
- 13** **Bratislavský hrad je opäť centrom svetovej detskej ilustrácie**
Konferencia venovaná židovskému kultúrnemu dedičstvu je prístupná online
- 14** **Po stopách pálfyovského jeleňa za malokarpatskou divinou**

Mesačník, 10. ročník, číslo 11.
Vychádza 28. 10. 2021.

Nepredajné

Vydáva Bratislavský samosprávny kraj,
Sabinovská 16, 820 05 Bratislava.
IČO: 36063606, redakcia@bratislavskykraj.sk
Registračné číslo: EV 4122/10 ISSN: 1339-0864

Šéfredaktorka

Adela Pekárková

Redakčná rada

Michal Feik, Martin Urmanič, Alžbeta Ožvaldová,
Svetlana Waradzinová, Marica Šiková, Jana Zápalová

Redakcia

Lucia Forman, Adela Pekárková, Daniela Pechová,
Katarína Gogová, Jana Dúbravková, Michaela Szusčíková,
Ján Mitáč

Fotografia na titulke

Malý Dunaj, Foto: Adam a Matej Kováčovci

Ak nie je uvedené inak, autorom článkov je šéfredaktor.

Sledujte nás na:

Elektronickú verziu nájdete na www.bratislavskykraj.sk.
Informácie v článkoch sú aktuálne v čase vydania.

Tlač

REGIONPRESS, s. r. o.

Distribúcia

Cromwell, a. s.

Okom poslanca

Za posledného vyše roka a pol sa život obrátil hore nohami. Pandémia covidu-19 zasiahla asi všetky jeho oblasti a životné tempo sa niekde spomalilo a inde zase rapídne zrýchlilo. Všetci boli postavení pred nové „výzvy“ ako homeoffice, obmedzenie pohybu či medziludského kontaktu. A tak plné ruky práce začali mať práve psychológovia, lebo sa to vo veľkom začalo odrážať na psychike a duševnom zdraví. Ľudia čoraz viac pociťujú úzkosť, strach, stres, depresie spôsobené izoláciou, stratou sociálnych kontaktov, dlhmi či nezamestnanosťou. Preto nás zaujímal názor našich poslancov, či napríklad samosprávy vedia byť v tomto smere nápomocné. Ak áno, ako?

**Jana
Hrehorová**

Krajský klub nezávislých

V niektorých oblastiach môže samospráva pomôcť napríklad so základným poradenstvom, s odporúčením na rôzne sociálne poradenstvo, služby, ale tiež poskytnutím jednorazovej finančnej výpomoci. V Petržalke sme zintenzívnili komunikáciu s obyvateľmi, nielen cez aplikáciu SOM a prostredníctvom novín Naša Petržalka, ale aj pravidelne komunikujeme s členmi denných centier – so seniorami. Pripravili sme im rôzne aktivity počas leta, vznikla prvá klubovňa pre všetkých petržalských seniorov. Naša sociálna výdajňa je pre obyvateľov otvorená, informovanosť o nej sme zvýšili prostredníctvom materských a základných škôl, kde sme umiestnili letáky o možnosti získať potraviny zadarmo. Začiatkom školského roka sme pripravili zbierku školských pomôcok, taktiež financií pre sociálne slabšie rodiny. Pre našich zamestnancov školstva, opatrovateľky a pracovníkov referátu správy verejných priestranstiev poskytujeme ubytovňu a byty. Cez leto sme pripravili veľké množstvo podujatí, aby sme ľuďom spríjemnili toto ťažké obdobie.

**Peter
Buzáš**

Krajský klub nezávislých

Mestská časť Karlova Ves, kde pôsobím ako poslanec miestneho zastupiteľstva, podporuje svojich obyvateľov vo všetkých oblastiach verejného života. Okrem jednorazových finančných príspevkov v čase hmotnej núdze, náhlejšej núdze a jednorazových príspevkoch pri dožití životného jubilea sme pre obyvateľov pripravili aj návrhy poskytovania a čerpania nových príspevkov. Pribudli príspevky na dopravu pre seniorov a zdravotne znevýhodnených, ale aj pre prvákov na nákup školských pomôcok. Jednou z nových foriem má byť aj zriadenie sociálnej výdajne pre ľudí, ktorí sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii. Bezplatná právna poradňa bola rozšírená na občiansku poradňu a zahŕňa aj sociálne poradenstvo a riešenie akútnych problémov občanov. Vytvorili sme databázu dobrovoľníkov, ktorí pomáhajú najmä s donáškou potravín a liekov pre seniorov a zdravotne znevýhodnených. Realizovali sme aj potravinovú zbierku pre najnúdznejších spoluobčanov. Opatrovateľská služba pracuje bez prerušenia počas celého obdobia pandémie a rozšírila svoj výkon aj o vyhľadávanie klientov, hlavne prostredníctvom získavania informácií od susedov potenciálnych klientov.

**Peter
Tydlitát**

Starostovia pre kraj

Samosprávy dokázali počas 18 mesiacov skostnatenému štátnemu chaotickému aparátu, že sú schopné brať na seba náročné výzvy a úlohy. Žiaľ, bez koordinácie so štátom a financovania nie je možné, najmä v menších samosprávach, zabezpečiť dočasné prvokontaktové poradensko-koordináčnej centrá s terénnymi pracovníkmi. Zriadené môžu byť z grantového financovania štátu namiesto lotérie či z grantov EÚ, ktoré by mali podľa zhodnotenia konkrétnej situácie obyvateľa či rodiny spolupracovať so štátnou správou. Občan nesmie vnímať, že na problémy, ktoré spôsobila pandémia, ostal sám. Treba však zdôrazniť, že nie vždy je na vine konkrétneho stavu pandémie! Veľmi dôležitá je osвета o očkovaní v populácii, ktorej to nebráni zdravotný stav, spoločne s vyžadovaním dodržiavania základných podmienok zamedzenia šírenia pandémie u všetkých obyvateľov.

„Dušu lieči aj smiech, pohyb a dobré jedlo.“

Nový cyklomost už spája oba brehy rieky Morava

Osadená bola hlavná časť konštrukcie

Stavba nového mosta medzi Vysokou pri Morave a rakúskou obcou Marchegg dosiahla dôležitý míľnik. Devätnásteho októbra bola osadená hlavná časť ocelevej konštrukcie. Vďaka tomu sú už fyzicky spojené oba brehy rieky Morava.

„Nový most cez rieku Morava prepojí cyklotrasu železnej opony Eurovelo 13 s rakúskou cyklotrasou Kamp-Thaya-March. Vďaka tomu sa pre cyklistov i peších z oboch krajín otvoria nové možnosti spoznávať krásy i zaujímavé zákutia regiónu na oboch stranách rieky Morava,“ povedal bratislavský župan Juraj Droba.

Samotný most sa skladá z dvoch konštrukcií. Predpolia, ktoré sú v inundačnom území, sú železobetónové a hlavná oceľová časť, tzv. mostovka, bola zváraná posledné mesiace na rakúskej strane. Konštrukcia meria 80 metrov a do výšky ju dvíhali dva žeriavy – jeden z rakúskej a druhý zo slovenskej strany. Mostovka bude dočasne pripevnená na oceľovú časť a samotné nosné lano. Následne bude prebiehať zváranie tejto oceľovej časti.

Osádzanie hlavnej konštrukcie mosta

Foto: Monika Kováčová

Nový cyklomost nad riekou Morava

Foto: Michal Feik

Nový most je realizovaný ako 5-polová konštrukcia s rozpätím hlavného poľa 80 m a oboch predpolí 2 x 25 m. Maximálna výška pilierov je 17 metrov a po dokončení ostane minimálna plavebná výška 7 metrov. Celková dĺžka mosta bude 270 metrov a šírka 4 metre.

Predpokladaný termín ukončenia stavebných prác je jar 2022. Celkové náklady na projekt sú spolu 5 124 098,67 eur s DPH. Bratislavská župa financuje 2 059 499,09 eur s DPH. Cieľom projektu je podporiť ekologickú cyklodopravu, turizmus i cezhraničnú spoluprácu.

Projekt je financovaný z Programu spolupráce INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko.

Novinky z kraja

Spustili sme rekonštrukcie regionálnych ciest

Nový asfalt, vodorovné značenie i vyššia bezpečnosť a komfort pre vodičov. To všetko prinesú opravy ciest II. a III. triedy, do ktorých sa pustil Bratislavský samosprávny kraj. Tento rok opravíme až 13 úsekov, ktoré sa nachádzajú v okresoch Malacky, Senec a Pezinok. Vyčlenili sme na ne bezmála 5,5 milióna eur.

„Ešte do minulého roka župnú cestársku spoločnosť fakticky ovládal súkromný spolumajiteľ. To komplikovalo nielen hospodárenie, ale aj správu ciest. Dnes máme nad cestárskou spoločnosťou úplnú vlastnícku aj manažérsku kontrolu. Aj vďaka tomu sme po dlhšom čase mohli rozbehnúť významné opravy regionálnych ciest, ktoré už boli veľmi potrebné. Cestné komunikácie opravujeme v každom okrese, pričom niektoré úseky sú už hotové. Celkovo sme na tento účel vyčlenili bezmála 5,5 milióna eur. Vynovené komunikácie bezpochyby prispejú ku komfortnejšej a k bezpečnejšej doprave v kraji,“ povedal Juraj Droba, predseda BSK.

Ktoré úseky opravujeme:

- II/502 v Doľanoch
- III/1084 v intraviláne Slovenského Grobu
- III/1107 Zohor – Láb
- III/1095 Kaplna – Báhoň
- III/1080 zo Senkvíc do Vištuku
- II/502 v Modre
- II/501 Rohožník
- II/503 a III/1114 v Kostolišti smer Gajary
- II/503 Hrubý Šúr – Senec
- II/502 Svätý Jur
- III/1015 Marianka
- III/1108 Stupava
- II/503 Malacky

Rekonštrukcia cesty Svätý Jur – Pezinok
Foto: Správa ciest BSK

Bratislavské bábkové divadlo získalo už druhé ocenenie v sezóne

Po Chronoškratkoch žiari inscenácia Mauglí. Porota ocenila divadlo za dokonalé spojenie všetkých divadelných prvkov a umelecký zážitok, bábkohercom udelila aj cenu za kolektívny herecký výkon.

Odborná porota Grand Prix udelila inscenácii Mauglí cenu za najlepšiu inscenáciu ako celok
Foto: Bratislavské bábkové divadlo

Na župných školách pribúdajú študenti aj odbory

Do župných stredných škôl vkladáme investície aj svoje úsilie a veľmi nás teší, že o ne rastie záujem. V školskom roku 2021/2022 na nich študuje takmer 21-tisíc študentov, čo je o 6 % viac ako minulý rok. Rastie záujem o bilingválne programy, a to aj na odborných školách. Tento rok pribudli na troch. Máme za sebou niekoľko zaujímavých podujatí a na SPŠE Hálova pribudla nová učebňa, kompetenčné laboratórium KompovLab. Pokračujeme v rekonštrukciách budov – aj historických objektov SPŠ strojníckej na Fajnorovom nábreží a SPŠ elektrotechnickej na Zochovej.

Trochu iné voľby. Stredoškoláci si volili zástupcov do Žiackych školských rád

Školské rady sú výborný spôsob, ako zapojiť mladých do rozhodovania. A na župných školách v Bratislavskom kraji fungujú výborne. Študenti dostávajú priestor presadiť vlastné nápady a zmeniť tak život na svojich stredných školách. V tomto školskom roku majú za sebou prvé koordináčne stretnutie, ktorého výsledkom boli spoločné voľby. Novým členom gratulujeme a držíme palce.

Archivujeme dáta. Historické zbierky Malokarpatského múzea v Pezinku zachováme pre ďalšie generácie

Dáta sú digitalizované rovnakým spôsobom, ako napríklad knihy z Vatikánskej knižnice, archív Európskej vesmírnej agentúry či spoločnosti Disney. Digitálne údaje a snímky sú na špeciálnom filmovom páse s použitím binárneho kódu. Nasledujúcich 17 generácií tak bude poznať naše cechy a remeslá – zmestili sa na dva kotúče. A postupne zdigitalizujeme celý kraj.

Hlavné mesto nakúpi 80 nových autobusov

Nové autobusy v uliciach Bratislavy nahradia 12- až 14-ročné vozidlá a skvalitnia cestovanie mestskou hromadnou dopravou. Autobusy s dĺžkou do 12,2 metra budú mať dieselový pohon spĺňajúci najvyššiu emisnú normu EURO 6d. Pôjde o nové nízkopodlažné klimatizované vozidlá vybavené modernými informačnými a bezpečnostnými systémami. Dodávateľom bude česká firma SOR Libchavý.

Senec získal nové cyklostoisko

Na mieste, kde sa doteraz nachádzalo parkovacie miesto pre jedno auto, bude môcť parkovať až 8 bicyklov.

Otvorili sa nové úseky diaľničného obchvatu D4/R7

V prevádzke je už nový úsek rýchlostnej cesty R7 z Bajkalskej ulice smerom do Dunajskej Stredy, ako aj spojenie diaľničnej križovatky D4 Jarovce s Lužným mostom. Súčasťou projektu bola aj prestavba križovatky Nivy, ktorá spája Bajkalskú, Slovenskú a Prístavnú ulicu s Prístavným mostom a novou rýchlostnou cestou R7.

Diaľničná križovatka Nivy
Foto: Michal Feik

Malé Karpaty
Foto: Adam a Matej Kováčovci

Región Bratislava je opäť medzi TOP 100 globálne udržateľnými destináciami

Cieľom medzinárodnej iniciatívy Zelené destinácie je podporiť rozvoj udržateľného turizmu v regiónoch, ako aj motivovať turistické subjekty, ktoré sa môžu inšpirovať úspešnými príbehmi iných destinácií. Svetová organizácia cestovného ruchu považuje za udržateľný turizmus taký, ktorý naplno zohľadňuje momentálne, ale aj budúce ekonomické, sociálne-kultúrne a environmentálne dosahy. Byť udržateľným neznamená iba starať sa o chrániť prírodné zdroje, ale zahŕňa to aj podporu lokálnych podnikov a produktov, ktoré vytvárajú benefity priamo pre miestnu ekonomiku.

Výstavba novej cyklotrasy v Malackách je vo finále

Mesto Malacky si od projektu sľubuje zvýšenú atraktivitu a prepravnú kapacitu cyklistickej dopravy. Celková dĺžka novej cyklistickej cestičky bude 2,6 km a spojí Pezinskú ulicu s Priemyselným parkom.

Malacky vyhlásili súťaž o výstavbu podzemnej garáže v centre

Skončenie procesu verejného obstarávania na dodávateľa stavebných prác sa predpokladá do konca novembra 2021, pričom samotná realizácia sa odhaduje na sedem mesiacov.

Železniciu v Malackách čaká modernizácia

Trať v úseku z Devínskej Novej Vsi po štátnu hranicu s Českou republikou čaká rozsiahla modernizácia. Jej súčasťou bude aj úsek prechádzajúci cez Malacky, pričom obnova čaká i budovu stanice. Výsledkom za milióny eur by mala byť moderná, bezpečná a rýchla trať.

V Chorvátskom Grobe spustili výstavbu novej veľkej telocvične

Ide o súčasť rozšírenia kapacít Základnej školy Javorová alej. Stavba za viac ako 4 milióny eur by mala byť ukončená do konca októbra budúceho roka.

Bratislavský kraj bude mať nového autobusového dopravcu

Župa podpísala zmluvu so spoločnosťou ARRIVA

Bratislavský samosprávny kraj úspešne ukončil súťaž na nového autobusového dopravcu, ktorý bude cestujúcim poskytovať služby od 15. novembra 2021. Pre cestujúcich sa zvýši kvalita aj atraktivita verejnej hromadnej dopravy v regióne, a to najmä vďaka novým a moderným autobusom. Spoje budú na seba lepšie nadväzovať a zmenou postupne prejde aj vizuál autobusových zastávok či cestovné poriadky. Samosprávny kraj zlepšuje ekonomiku prevádzky a tiež výrazne posilňuje svoje právomoci pri kontrole výkonov.

„Súťaž na nového dopravcu bola bezpochyby najväčšou a najzložitejšou v histórii Bratislavského samosprávneho kraja. Nový dopravca bude musieť po uplynutí prechodného obdobia splniť technické a prevádzkové štandardy, ktoré prinesú zákazníkom vyššiu kvalitu cestovania. Všetky autobusy budú klimatizované, nízkopodlažné a s bezplatným pripojením na internet cez wifi sieť. Informácie o trase linky budú zobrazované na digitálnych displejoch umiestnených zvonka aj zvnútra vozidla a stanovuje sa aj maximálny vek vozidiel. Pribudne hlásenie pre nevidiacich, modernejší informačný systém poskytujúci vyšší rozsah informácií o trase a prestupoch na linke. Chýbať nebudú ani USB nabíjačky na mobilné telefóny,“ vyhlásil Juraj Droba, predseda Bratislavského samosprávneho kraja.

Nové označenia zastávok a prehľadnejší vizuál

Zmenou postupne prejdú aj autobusové zastávky. „Všetky budú označované vizuálne jednotným štýlom. Takéto nové označenie zastávok sú už okrem Karloveskej radiály aj na mnohých ďalších miestach v Bratislave. Nový a prehľadnejší vizuál dostanú aj cestovné poriadky, ktoré budú identické s cestovnými poriadkami MHD v Bratislave,“ uviedol Peter Války, riaditeľ odboru dopravnej integrácie v spoločnosti Bratislavská integrovaná doprava, a.s. (BID). Táto spoločnosť, ktorá je organizátorom Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji (IDS BK), tvorí cestovné poriadky.

Lepšie nadväznosti spojov

Odchody všetkých liniek budú v pravidelných taktoch a na spoločných úsekoch budú spoje liniek vo vzájomnom preklade. Okrem už dnes zavedených nadväzností autobusov na vlaky dôjde aj k previazaniu niektorých autobusových liniek medzi sebou. Vďaka tomu vzniknú nové spojenia, pri ktorých nebude nutné dlhé čakanie pri prestupoch. Presnosť dopravy a nadväznosti spojov bude počas celého dňa sledovať a vyhodnocovať centrálny dispečing prevádzkovaný spoločnosťou Bratislavská integrovaná doprava, ktorý bude môcť okrem iného kedykoľvek vypraviť posilový spoj pre prípad zvýšeného počtu cestujúcich a ohrozenia ich komfortu alebo aj pozdržať odchod autobusu v prípade, ak by malo dôjsť k strate nadväznosti.

Autobusy nového dopravcu
Foto: Arriva

Ekonomickejšia prevádzka

„Novou zmluvou vznikne aj nový právny vzťah, ktorý posilní právomoci župy, čím dosiahneme oveľa vyššiu možnosť kontroly vynaložených finančných prostriedkov. Naším prioritným záujmom bolo nastaviť zmluvu tak, aby kraj vždy jasne vedel, čo platí, a zároveň mohol oveľa jednoduchšie a presnejšie odhadovať budúce výdavky na dopravu. Aj v tomto smere má kraj vďaka zmluve mnoho účinných nástrojov, ktoré vo veľa prípadoch fungujú automaticky, čím sa eliminuje možnosť zbytočných chýb, ako aj vznik sporných situácií. Župa sa zároveň snažila nový právny vzťah s dopravcom nastaviť takým spôsobom, aby bol trvalo udržateľný. Práve preto zmluva rozdeľuje náklady dopravcu na viacero samostatných skupín, ktoré sú osobitne sledované a valorizované v súlade s vývojom cien na trhu, ako aj v súlade s prípadnými budúcimi legislatívnymi zmenami, ktoré môžu mať vplyv na niektorú z nákladových položiek vrátane miezd. Pri tvorbe zmluvy BSK dôkladne analyzoval všetky relevantné typy nastavenia vzťahu medzi krajom a dopravcom. Výsledkom je zmluva, ktorá predstavuje akýsi hybrid viacerých typov doteraz samostatne používaných zmlúv, pričom kombinuje ich jednotlivé výhody a eliminuje ich slabé stránky,“ uviedla Patrícia Mešťan, riaditeľka Úradu BSK.

V záujme zabezpečenia ekonomickejšieho vzťahu v prospech BSK sa v rámci novej zmluvy pristúpilo k zmene konštrukcie vyplácania nákladov dopravcu. Dopravca už nebude mať platené všetky náklady jedna k jednej, čo veľmi sťažovalo proces kontroly ich reálnosti a oprávnenosti. Podľa novej zmluvy bude mať dopravca uhrádzané „fixné“ náklady na 1 km pre daný druh vozidla použitého na konkrétnom spoji. Vybraná časť týchto fixných nákladov sa bude počas zmluvy valorizovať na základe vopred určených indikačných parametrov nastavených zo strany kraja tak, aby tieto náklady čo najreálnejšie odzrkadľovali vývoj cien. Niektoré, v zmluve vopred stanovené náklady dopravcu, však budú vzhľadom na ich charakter uhrádzané dopravcovi priamo. Medzi tieto náklady patria aj náklady na spotrebovanú naftu. Správnosť vyúčtovania však v tomto prípade bude kraj môcť veľmi efektívne sledovať a kontrolovať na základe GPS modulov sledujúcich prejdenej trasy vozidiel dopravcu a zároveň aj prostredníctvom modulov sledujúcich skutočnú spotrebu týchto

vozidiel. Týmto modulmi bude musieť byť vybavené každé vozidlo používané dopravcom na plnenie zmluvy.

„Kontrakt je nastavený férový pre obe strany, čo je základom jeho stabilného fungovania poskytujúceho základ pre budovanie kvalitnejšej a atraktívnejšej verejnej dopravy, ktorá bude zároveň ekonomicky výhodnejšia pre kraj,“ spresnila Patrícia Mešťan.

Transparentná súťaž v dostatočnom predstihu

Predpokladaná hodnota zákazky vrátane potenciálneho využitia všetkých opcí predstavovala 388,7 mil. eur. Spoločnosť ARRIVA Mobility Solutions, s.r.o., ako víťaz súťaže predložila ponuku vo výške 334 mil. eur, čo je o 54 miliónov menej, ako bola predpokladaná hodnota zákazky.

Odborným garantom v procese verejného obstarávania bola Bratislavská integrovaná doprava, a.s. (BID), ktorá zastrešuje organizáciu dopravy v Bratislavskom kraji prostredníctvom integrovaného dopravného systému. „Služby nového dopravcu budú súčasťou IDS v Bratislavskom kraji. Bezodkladne po ukončení súťaže sme spustili všetky procesy potrebné na integráciu nového dopravcu ARRIVA Mobility Solutions, s.r.o., ktorá od 15. novembra zabezpečí prímestskú dopravu na nasledujúcich 10 rokov. Aj napriek značne obmedzenému času, ktorý nám ostal k dispozícii, do spustenia prevádzky urobíme všetky kroky, aby zmena dopravcu z pohľadu cestujúcich bola plynulá,“ ubezpečila Zuzana Horčíková, generálna riaditeľka BID, a.s.

Z hľadiska prípravy samosprávny kraj kládol dôraz na to, aby bola súťaž v porovnaní s inými krajinami, či už na území SR, alebo ČR, vyhlásená s čo najväčším predstihom pred dňom začatia prevádzky. Uvedená skutočnosť má totiž v spojitosti s charakterom zákazky podstatný vplyv na to, aby sa do súťaže mohlo prihlásiť čo najviac uchádzačov. „Samosprávny kraj si uvedomoval, že príprava na prevádzku je proces, ktorý vyžaduje dlhšie časové obdobie, a to najmä z dôvodu potreby zaobstarania vysokého počtu autobusov novým dopravcom. Z toho dôvodu samosprávny kraj zverejnil oznámenie o pripravovanej súťaži v európskom vestníku ešte v decembri 2018, t. j. takmer 3 roky pred vypršaním aktuálnej zmluvy. Samotná súťaž bola následne vyhlásená takmer 19 mesiacov pred skončením aktuálnej zmluvy, čo je bezprecedentne najdlhšie spomedzi všetkých krajov,“ vyhlásil Emil Pavlík, zástupca riaditeľky Úradu BSK.

Revízne postupy

Samosprávny kraj zodpovedne rátať aj s veľkou a oproti iným krajom neporovnateľne dlhšou časovou rezervou počítajúcou s revíznymi postupmi, ktoré sa v tomto smere vzhľadom na obrovskú hodnotu kontraktu ako jeho rozsah nedali vylúčiť. „Pre predstavu, zmluvná dokumentácia v tomto prípade atakuje hranicu 1 000 strán. V rámci súťaže prijal kraj viacero žiadostí o vysvetlenie k súťažným podkladom, na základe ktorých poskytoval uchádzačom potrebné informácie. V rámci priebehu súťaže však boli kraju doručené viaceré námietky od niektorých uchádzačov, ktoré trvanie súťaže neúmerne natiahli. Celkovo tri námietkové konania zabrali spolu 340 dní, čo je takmer 12 mesiacov. To už je lehota, s ktorou sa počítat nedalo. V jednom prípade nám dokonca prišli námietky voči vyhodnoteniu súťaže v čase, keď súťaž ešte vyhodnotená nebola. To je absurdné. Aj týmto podnetom sa však musel Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) zaoberať, čo, samozrejme, spôsobilo úplne zbytočné pozastavenie súťaže,“ vysvetľuje Emil Pavlík.

Vo všetkých námietkových konaniach, ako aj na to nasledujúcich odvolacích konaniach bola župa v plnej miere úspešná a nikdy nebolo zo strany Úradu pre verejné obstarávanie ani zo strany Rady úradu pre verejné obstarávanie zistené žiadne pochybenie, ktoré by malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania. Úrad pre verejné obstarávanie

dal definitívne za pravdu bratislavskej župe 9. septembra a až po tomto dátume sa mohli začať rokovania o podpise zmluvy. Nastupujúci dopravca má preto pomerne krátky čas na mobilizáciu.

Úplne nové autobusy

Nový dopravca už k 15. 11. 2021 nasadí viac ako 120 úplne nových autobusov. Od mája 2022 počíta s kompletne novou a modernou flotilou autobusov.

Nadnárodná spoločnosť ARRIVA pôsobí na Slovensku od roku 2008, zabezpečuje prímestskú a mestskú autobusovú dopravu v štyroch krajinách – od novembra k nim pribudne i Bratislavský samosprávny kraj. „Cestujúci v Bratislave a okolí si zaslúžia kvalitnú a spoľahlivú dopravu. Veríme, že vďaka modernejšej a pohodlnejšej verejnej doprave sa do autobusov v kraji môžu vrátiť cestujúci. V Bratislavskom kraji žije 650-tisíc ľudí a do hlavného mesta dochádza ďalších 200-tisíc cestujúcich. Našou snahou bude poskytnúť práve týmto obyvateľom alternatívu na úrovni 21. storočia hodnú metropolitného regiónu. Čím viac ľudí prestúpi z áut do verejnej dopravy, tým rýchlejšie a priateľskejšie k životnému prostrediu budú v rámci kraja i hlavného mesta cestovať,“ uzavrel László Ivan, generálny riaditeľ spoločnosti ARRIVA na Slovensku.

Nové autobusy
Foto: Arriva

Aké zmeny prinesie nový autobusový dopravca

- úplne nové nízkopodlažné autobusy
- klimatizácia
- bezplatné pripojenie na internet cez wifi
- USB nabíjačky na mobilné telefóny
- lepšia nadväznosť spojov
- nové označníky zastávok
- prehľadné cestovné poriadky (identické s MHD)
- hlásenie pre nevidiacich
- informácie o prestupoch na linke
- centrálny dispečing IDS BK
- ekonomickejšia prevádzka
- vyvážená zmluva s dopravcom
- nový spôsob uhrádzania nákladov
- posilnenie právomocí župy pri kontrole vynaložených prostriedkov
- kontrola jazd cez GPS moduly
- úspora pre BSK približne 5 mil. eur ročne

Lekár kraja Tomáš Szalay, župan Juraj Droba, vicežupan Juraj Štekláč
Foto: Adela Pekárková

Otvorili sme nové očkovacie miesto v Auparku

Rozhodli sme sa ísť za vami do regiónov a najnovšie aj do obchodného centra. Popri nakupovaní či návšteve banky sa tak pohodlne a rýchlo môžete zaočkovať. Ide o prvé takéto miesto v kraji a očkovať sa bude prvou a druhou dávkou. Záujemcovia si môžu vybrať vakcínu Comirnaty (Pfizer) alebo Janssen a pozvánka nie je potrebná.

„Uznávam, že aj ja som váhal, či je nákupné centrum naozaj cesta. Ukázalo sa, že áno. Otvorili sme nové očkovacie miesto, ktoré spĺňa štandardy a priebežne k nám chodíte a dávate sa očkovať. Bez pozvánok, rýchlo a diskkrétne. Okrem výjazdov, ktoré robíme do obcí v regióne, je to ďalší spôsob, ako vám chceme očkovanie priblížiť,“ hovorí župan Juraj Droba.

„Som hrdý na to, že Bratislava a BSK majú takú vysokú zaočkovanosť, a urobím všetko pre to, aby sa tieto čísla ešte zvýšili.“

Cieľom očkovacieho centra je zvýšiť percento zaočkovanosti nielen u obyvateľov kraja, ale aj iných krajov, ktorí prichádzajú do Bratislavy za nákupmi či relaxom. Predseda BSK si myslí, že v nákupnom centre sa pohybuje veľa ľudí a niekoho to môže presvedčiť, aby sa zaočkovať dal. „Som hrdý na to, že Bratislava a BSK majú takú vysokú zaočkovanosť, a urobím všetko pre to, aby sa tieto čísla ešte zvýšili,“ uzavrel Juraj Droba.

Už od otvorenia sa v obchodnom centre zaočkuje niekoľko desiatok ľudí denne. Komorné očkovacie miesto nájdete na 1. poschodí neďaleko vestibulu, otváracie hodiny sa môžu mierne upravovať podľa záujmu.

Očkovacie miesto v Auparku je komorné a diskkrétne
Foto: Michal Feik

Stredné školy sa prezentovali na Dni župných škôl

Župné školy sa prezentovali v novoootvorenom centre Nivy
Foto: Monika Kováčová

Predstavili sme vyše 50 škôl v správe bratislavskej župy. Jubilejný 10. ročník sa konal v priestoroch novej autobusovej stanice Mlynské Nivy a prišla asi tisícika školákov, rodičov a výchovných poradcov. „Posledných tridsať rokov bolo stredné odborné školstvo na vedľajšej kolaji, dopyt po absolventoch je však veľmi veľký. My sme do župných odborných škôl investovali, spravili ich modernejšie a atraktívnejšie a teší ma, že za posledné tri roky stúpol počet prihlášok o 34 percent,“ hovorí predseda BSK Juraj Droba.

„Slovensko potrebuje remeselníkov a odborne vyučených pracovníkov.“

„Keď dáte dieťa na odbornú školu, má takmer isté zamestnanie. Veľa našich absolventov končí štúdium s pracovnou ponukou a vďaka duálnemu vzdelávaniu majú výbornú prax. Momentálne v Bratislavskom kraji chýbajú napríklad strojní mechanici, technológovia kozmetiky a chemických liečiv, agropotravinári, ale aj informatici či grafickí dizajnéri,“ dodáva župan.

Stiahnite si brožúru o župných školách, nájdete ju na webe www.bratislavskykraj.sk v sekcii Školstvo.

Našich študentov podporili aj Miro Šatan a bratia Hochschornerovci

Na športoviskách Mladej Gardy sme už druhýkrát zorganizovali Župný športový deň BSK pre stredoškolákov. Približne 850 študentov z 34 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK súťažilo v šiestich športoch. Podporiť ich prišli aj Miro Šatan a bratia Hochschornerovci. „S hrdosťou môžem povedať, že župných stredoškolákov netreba do pohybu nútiť, podali fantastické výkony. A to nehovorím len o študentoch zo športových škôl, ale aj budúcich informatikoch, kuchároch, zdravotných sestrách... Toto bol druhý ročník a záujem bol väčší, ako sme dokázali pre opatrenia pokryť,“ hovorí župan Juraj Droba.

Stredoškoláci si merali sily v športoch: futbal, florbal, volejbal, plážový volejbal, atletika a vedomostná súťaž. Prvýkrát sa súťažilo o putovný pohár Michala Nálepku, ktorý získala najúspešnejšia škola v atletických disciplínach. Tento rok si ho odniesli študenti Gymnázia Ladislava Novomeského.

„Aj takýmito podujatiami chceme ukázať, že nám záleží na tom, aby mladí ľudia športovali. Viac športu a pohybových aktivít opäť vráti deťom fyzickú a duševnú pohodu,“ dodal predseda BSK. „Sme radi, že naše školy podporujú športovanie svojich žiakov a motivujú ich k sebarealizácii a prekonávaniu samých seba,“ dodala Jana Zápalová, riaditeľka odboru školstva, mládeže a športu BSK.

Miroslav Šatan a bratia Hochschornerovci
Foto: Monika Kováčová

Športový deň
Foto: Monika Kováčová

Župa udelila ocenenia v sociálnej oblasti

Získali ich tí, ktorí prispeli k zvýšeniu kvality sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK a zvýšeniu kvality života prijímateľov. Práca ocenených je nesmierne dôležitá, pretože ju robia s láskou, radosťou, nezištne, obetavo a s nadšením.

„Aj touto formou ocenenia im chceme vyjadriť vďaku a uznanie za ich pracovné nasadenie a za ich ľudský a vysoko profesionálny prístup pri poskytovaní sociálnych služieb ľuďom so zdravotným postihnutím,“ vyzdvihol prácu zamestnancov v oblasti sociálnych služieb predseda BSK Juraj Droba.

Ocenenia boli udelené v štyroch kategóriách. V kategórii prijímateľ/prijímateľka sociálnej služby bolo ocenených 10 laureátov. Bratislavský samosprávny kraj má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 14 zariadení sociálnych služieb, v ktorých sa poskytuje sociálna služba takmer 1 400 prijímateľom sociálnej služby s rôznym druhom zdravotného postihnutia.

V kategórii zamestnanec/zamestnankyňa zariadenia sociálnych služieb bolo ocenených 24 ľudí. V zariadeniach sociálnych služieb, ktoré má samosprávny kraj vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, pracuje takmer 1 000 zamestnancov. Udeľenie ocenení je nielen uznaním významu ich práce, ale zároveň príležitosťou upozorniť aj na dôležitosť ich konania.

V kategórii Zariadenie sociálnych služieb získalo ocenenie za výnimočný čin Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi v Pezinku. V kategórii dobrovoľníctvo a filantropia získalo ocenenie 5 laureátov. Dobrovoľnícke aktivity v zariadeniach sociálnych služieb zohrávajú významnú úlohu pri poskytovaní sociálnych služieb. Dobrovoľníci sa svojimi aktivitami podieľajú na zveľaďovaní zariadenia a zvyšovaní kvality života prijímateľov sociálnej služby.

Ocenená Zdenka Gomolová, CSS Sibírka

Foto: Monika Kováčová

František Košarišťan (Fero Joke), ocenený v kategórii Dobrovoľníctvo a filantropia

Foto: Monika Kováčová

Zoznam ocenených

Kategória: Prijímateľ/Prijímateľka sociálnej služby

Darina Košťálová, Lucia Švancarová, Ján Prochádzka, Martin Droba, Zdenka Gomolová, Jana Telekešová, Jaroslav Pihík, Róbet Adamčík, Bedřich Matoušek, Anna Juricová

Kategória: Zamestnanec/Zamestnankyňa zariadenia sociálnych služieb

Oľga Čermáková, Zdenka Gaálová, Dana Šimková, Daniela Barbušová, Mária Boháčová, Emília Tománková, Zuzana Pottmanová, Michal Bergendi, Mgr. Soňa Schwantzerová, Júlia Urbanovičová, Helena Lipčáková, Viera Pečimonová, Eva Rybárová, Mgr. Martina Betinová, Jana Večerová, Mária Hollá, Anna Jánošová, PaedDr. Renáta Balážová, Mgr. Jana Čajágiová, Mgr. Júlia Krupová, Anna Huťová, Monika Slezáková, Kamila Červenková, Anna Lederleitnerová

Kategória: Zariadenie sociálnych služieb

Ocenené bolo 1 zariadenie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK: Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi, Pezinok – za výnimočný čin.

Kategória: Dobrovoľníctvo a filantropia

Eva Sýkorová, Mgr. František Košarišťan, Ing. Ivana Šuplatová, Hasičský a záchranný útvar hl. mesta Bratislava, Divadlo Agapé

Spoznajte Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača

Miroslava Tatarkovičová

Foto: Monika Kováčová

„Ľudia majú prednosť,“

hovorí riaditeľka Miroslava Tatarkovičová. V rozhovore nám odhalí život v jednom z najväčších zariadení sociálnych služieb v pôsobnosti bratislavskej župy.

Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača

Foto: DSS a ZpS Rača

Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača vzniklo v roku 1993 ako sociálne centrum a postupne svoje služby aj priestory rozširovalo. Od septembra 2018 poskytuje aj sociálnu službu v špecializovanom zariadení so zameraním na Parkinsonovu a Alzheimerovu chorobu a demenciu rôzneho typu etiológie.

Svoje bohaté skúsenosti z riadiacich pozícií, či už v rodnej Nitre, alebo v Bratislave, sa rozhodla riaditeľka Tatarkovičová zužitkovať v prospech tých, ktorí to podľa jej vlastných slov potrebujú najviac – seniorov a ľudí odkázaných na pomoc.

❓ Do pozície riaditeľky ste boli menovaná v čase druhej vlny pandémie. Ako ste vnímali situáciu v Rači?

Bola som milo prekvapená, ale bola som si vedomá aj toho, že len vďaka obetavosti pracovníkov, disciplinovanosti klientov a pochopeniu ich príbuzných sa zariadenie dostalo cez prvú vlnu pandémie bez ujmy. Bohužiaľ, to sa už nedalo povedať o druhej vlne a stratili sme spomedzi svojich radov priateľov, klienti prišli o spolubývajúcich aj životných partnerov a so smútkom sme sa rozlúčili s kolegyňou zdravotnou sestrou.

❓ Aká je súčasná situácia v zariadení?

Vďaka takmer stopercentnej zaočkovanosti sa život v zariadení vracia do normálu a my máme možnosť opäť sa tešiť zo stretnutí, z kultúrnych podujatí a návštev.

❓ Z predchádzajúcich pozícií ste získali skúsenosti najmä v ekonomickej oblasti. Prečo ste sa rozhodli zmeniť svoje pôsobenie?

Dlhodobo som pociťovala potrebu venovať svoje úsilie jednej z najzraniteľnejších skupín našej spoločnosti – našim seniorom. Či to nazveme sociálnym cítením, alebo jednoducho potrebou pomáhať, nechávam na vás, mňa to však k sociálnym službám ťahalo vždy. Ľudia majú prednosť pred uspokojivými číslami hospodárskeho výsledku, tak som sa rozhodla týmto smerom vykročiť a pokúsiť sa spraviť maximum pre tých, ktorí to potrebujú.

❓ Ako bude vyzerat budúcnosť zariadenia? Aké je vaša vízia?

Kým nebude riziko pandémie zažehnané, musíme v prvom rade udržať našich klientov nielen v dobrom fyzickom, ale aj duševnom stave. Preto sa zameriavame na kvalitnú aktivizáciu a vytváranie bezpečných podmienok, ktoré sú v čo najväčšej miere podobné prirodzenému sociálnemu prostrediu. Našou víziou je byť zariadením, ktoré bude vyhľadávané nielen kvôli poskytovaným odborným službám, ale hlavne kvôli ľudskému a individuálnemu prístupu a v ktorom sa prijímatelia sociálnych služieb cítia tak, ako vo svojej rodine.

Bratislavský hrad je opäť centrom svetovej detskej ilustrácie

Foto: Bibiana

Hovorí sa, že knihy sú otvorené dvere do čarovného sveta a ilustrácia ich najdôležitejšou súčasťou, lebo dokáže vyvolať nevšedné emócie... Obrázky z detských kníh nám zostávajú v mysli, aj keď na príbeh často zabúdame.

Už takmer 55 rokov Bratislava mení svet slov na krajinu fantázie a oživa ilustráciami detských kníh z celého sveta. Medzinárodná súťažná prehliadka originálov ilustrácií kníh pre deti a mládež Bienále ilustrácií Bratislava otvorila svoj 28. ročník a predstavuje to najlepšie, čo za posledné 2 roky vo svete detskej ilustrácie vzniklo. Výstava potrvá až do 9. januára 2022 a nachádza sa v priestoroch Bratislavského hradu.

Ani kríza, ktorú priniesol koronavírus, nezabránila ilustrátorom tvoriť a vydavateľstvám vydávať nové knihy pre deti. Na tohtoročné bienále sa prihlásilo takmer 380 ilustrátorov zo 42 krajín, ktorí zaslali vyše 2 700 ilustrácií a takmer 500 kníh. „Srdečne vás pozývam na výstavu, ktorá otvorí svet fantázie nielen deťom, ale aj dospelým. Špeciálne v tejto dobe sú knihy veľmi dôležitým spoločníkom a obrázky ilustrátorov z celého sveta nám pripomenú, aké dôležité je snívať,“ hovorí vedúca oddelenia kultúry Svetlana Waradzinová.

Foto: Bibiana

Konferencia venovaná židovskému kultúrnemu dedičstvu je prístupná online

V kraji máme viacero výnimočných objektov, ktoré nesú odkaz židovskej kultúry. V rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva ste mohli aj vy prísť spoznať príbehy našich synagóg, symboliku náhrobných kameňov a nahliadnuť do tejto zaujímavej súčasti našej histórie. Oddelenie kultúry Bratislavského samosprávneho kraja usporiadalo odbornú konferenciu na tému Židovské stavebné dedičstvo nášho kraja.

Mínulý rok župné zastupiteľstvo schválilo odkúpenie chátrajúcej synagógy vo Svätom Jure a na budúci rok sa ukončí rozsiahla rekonštrukcia Synagógy ortodoxných v Senci. Obe po obnove otvoríme verejnosti, s expozíciami a verejným priestorom pre organizáciu kultúrnych podujatí. Na konferencii ste si mohli vypočuť príbehy oboch synagóg.

Záznam konferencie je voľne prístupný, nájdete ho na našom webe, keď do vyhľadávacieho zadáte: Konferencia venovaná židovskému kultúrnemu dedičstvu.

Senecká synagóga

Foto: Monika Kováčová

Spracovala: Adela Pekárková

Po stopách pálffyovského jeleňa za malokarpatskou divinou

História nášho kraja bola od renesančných čias neodmysliteľne spojená s rodinou Pálffyovcov. Rodina sa preslávila a zbohatla najmä počas tureckých vojen statočnými službami cisárskej rodine pri obrane monarchie pred Osmanmi. Lojalita Habsburgovcom prinášala v našich končinách nemalé finančné benefity a inak to nebolo ani v prípade grófov Pálffyovcov. Postupne sa ich majetkom stali rozsiahle oblasti na území dnešného Bratislavského kraja. Ich význam a vplyv nám pripomína aj jeleň z ich rodového erbu, ktorého dnes nájdeme aj v erbe Bratislavského samosprávneho kraja. Podľa legendy zachránil rodine život, keď cestovala v noci počas búrky a zablúdila. Jeleň im skočil do cesty, čím spôsobil, že koč zišiel z cesty a zlomilo sa mu koleso. Noc museli prečkať v koči a po rozvidnení zistili, že sa rútili priamo k skálnemu zrázu. To hovorí legenda. Faktom je, že jelene a iná lovná zver sa u Pálffyovcov tešili veľkej obľube. Jeseň je obdobím, keď si malokarpatskú zverinu môžeme naozaj vychutnať. Výlet do Karpát so zastávkou na niektorom bývalom pálffyovskom zámčku sa dá zakončiť aj v niektorej z reštaurácií, ponúkajúcej sezónne zverinové špeciality.

Najznámejší hrad Malých Karpát – Červený Kameň asi netreba špeciálne predstavovať. Avšak práve v jeseni, keď jeho siluetu obklopuje lístie všetkých farieb, je správnym miestom na oprášenie histórie tejto rodiny. Menej honosné, no rovnako zaujímavé pripomienky pálffyovských poľovačiek nájdete aj hlbšie v lesoch, najmä ak dávate prednosť pešej turistike alebo cykloturistike. Nad Plaveckým Mikulášom objavíte známeho jeleňa napríklad na legendami opradenej zrúcanine poľovníckeho zámčku Mon Repos. Vynovené pálffyovské dedičstvo na vás čaká aj na Zámku Šimák v Pezinku či v kaštieli vo Svätom Jure. V oboch nájdete aj historické pivnice a prestížne vinárstva, a tak sa oplatí prísť z Bratislavy aj vlakom, veď je to len na skok.

Červený Kameň

Foto: Bratislava Region Tourism

Kaštieľ Pálffy

Foto: Bratislava Region Tourism

Novozrekonštruovaný renesančný kaštieľ Pálffy vo Svätom Jure z prelomu 16. a 17. storočia pred niekoľkými dňami po rokoch opäť otvoril svoje brány. Jeho história siaha až do prvej polovice 13. storočia a vždy sa spájal s produkciou vína, ktoré preslávilo nielen kaštieľ, ale aj toto významné slobodné kráľovské mesto. Bývalé sídlo Kataríny Pálffyovej a Štefana Illésházyho sa opäť stáva pýchou Svätého Jura. Hneď po vstupe z ulice sa ocitnete v nádherných priestoroch, v ktorých vás privíta závan dávnych časov so sviežim vánkom moderných artefaktov. Cez útulné nádvorie prejdete do Hostinca Palatín. Je čas preladiť na ďalšie zmysly a chuťové poháriky potešiť chutnými inšpiráciami z čias rakúsko-uhorských či z tradičných malokarpatských špecialít. Ak máte chuť na zážitok, na ktorý sa len tak nezabúda, rezervujte si miesto vo fine diningovej reštaurácii so salónikom. V prítomnosti niekoľkých generácií Habsburgovcov, zvečnených na dobových portrétoch, si vychutnáte nielen kulinárske, ale aj výtvarné umenie. Príďte sa presvedčiť a ponorte sa do dávnej histórie, citlivo a premyslene prepojenej so súčasnosťou.

Víkend zatvorených hraníc 2021

Piatok 12. 11.

VZDELÁVACÍ WORKSHOP PRE UČITELOV: OHRANIČENÁ SLOBODA

Istracentrum, Hradištná 43, Devínska Nová Ves / 9:30 hod.

Workshop zameraný na problematiku vyučovania témy železnej opony, jej pádu a vplyvu na československú spoločnosť.

Sobota 13. 11.

PREHLIADKA ŽELEZNEJ OPONY DOBOVÝM AUTOBUSOM

Zastávka MHD pod Mostom SNP - Devínska Nová Ves / 11:00, 13:00, 15:00 hod.

Komentovaná prehliadka železnej opony dobovým autobusom, ktorá bude obohatená o kuriózne úteky cez železnú oponu.

SMUTNÁ RANNÁ MODLITBIČKA

A2 - Nové župné divadlo, Mickiewiczova 2, Bratislava / 19:00 hod.

Zmes slova a hudby, veršov a populárnych melódií z pera našich popredných „budovateľov svetlých zajtrajškov“ popretkávaných čítaním z listov „zradcov socialistickej vlasti“.

Účinkuje J. Nvota a herci Divadla Astorka Korzo '90, réžia S. Lavrík.

Nedeľa 14. 11.

SPOMIENKOVÉ PODUJATIE

10:00 - 17:00 / cez Cyklomost slobody do Rakúska len s cestovnou doložkou

PROGRAM POD CYKLOMOSTOM SLOBODY V DEVÍNSKEJ NOVEJ VSI

15:00 / tlačová konferencia -
Projekt Tematická cesta železná opona

15:30 / sprievodný program
• skladby nežnej revolúcie v interpretácii študentov Konzervatória v Bratislave
• prednášky o železnej opone
• svedectvá emigrantov

17:00 / spomienka na obete železnej opony
Čítanie mien obetí a spomienkové salvy.

Podujatie je súčasťou Festivalu slobody.
www.festivalslobody.sk

Zmena programu vyhradená.
Podujatie sa uskutoční v súlade s opatreniami ÚVZ SR.

Vstup na všetky podujatia je bezplatný.